

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Pfv.III.21.119/2022/4. szám

A tanács tagjai: Salamonné dr. Piltz Judit a tanács elnöke

Dr. Zumbók Péter előadó bíró

Dr. Bajnok István bíró

Dr. Farkas Attila bíró

Dr. Gáspár Mónika bíró

A felperesek: Felperes1

(Cím2) I. rendű

Felperes2

(Cím2) II. rendű

Felperes3

(Cím2) III. rendű

Felperes4

(Cím2) IV. rendű

A felperesek képviselője:

Balás Ügyvédi Iroda

(Cím8,

ügyintéző: dr. Balás Ákos ügyvéd)

Az alperes: Alperes1

(Cím1)

Az alperes képviselője:

Dr. Sándor Attila ügyvéd

(Cím9)

Az alperes beavatkozója:

Alperesi beavatkozó1

(Cím6)

Az alperes beavatkozójának képviselője:

Dr. Hadházi Éva ügyvéd

(Cím7)

A per tárgya: személyiségi jogsértés megállapítása és sérelemdíj

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

alperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Pécsi Ítéltábla Pf.III.20.031/2022/7.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Szekszárdi Törvényszék 18.P.20.029/2020/94.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felpereseknek mint együttes jogosultaknak 500.000 (ötszázezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Megállapítja, hogy a 3.500.000 (hárommillió-ötszázezer) forint meg nem fizetett felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] Az I-II. rendű felperesek a 2016. július 9-én született és 2019. március 1-jén elhunyt gyermek szülei, a III-IV. rendű felperesek pedig a testvérei. A gyermek 2019. február 22-én ütköztek ki a vírusos eredetű bárányhimlő tünetei. A II. rendű felperes 2019. február 26-án a gyermeket az alperes a gyermekambulanciájára vitte. Az alperes orvosa a gyermeket vizsgálat után azzal a tájékoztatással bocsátotta otthonába, hogy ismételt hányás esetén haladéktalanul jelentkezzen kontrollra. Az ismételt hányás miatt még aznap este megtörtént a gyermek osztályos felvétele. Másnap a gyermek jó általános állapotát rögzítették, de mivel többször lázas volt, ezért további megfigyelésre kórházban tartották. 2019. február 28-án a nappali műszakban az osztályon szakorvos nem volt, az orvosi feladatokat tényleges felügyelet nélkül a rezidens gyakornok végezte, aki 13 óra 30 percig tartózkodott az osztályon. A gyermek délelőtti vizsgálata alapján az állapotát minden szempontból kielégítőnek találta.

[2] Az ügyeletes szakorvos a II. rendű felperes jelzésére 17 óra 45 perckor a gyermeket megvizsgálta, és az állapotát összességében egy kezdődő sokkos állapotnak értékelte. A gyermek tudatának feltisztulása érdekében infundálást alkalmazott, és az alacsony oxigén szaturáció miatt oxigén adását rendelte el. A gyermek tudata a kezelés ellenére nem tisztult fel, szapora szívverés és nehézlégzés jellemezte. A rosszabbodó általános állapotára tekintettel este mentővel a Gyermekgyógyászati Klinikára szállították, ahol közepesen súlyos általános állapotban vették fel. Kórismeként a bárányhimlő fertőzés talaján kialakult, súlyos bakteriális szepszisnek megfelelő vérmérgezést, sokk állapotát és többszervi elégtelenséget rögzítettek. A haladéktalanul megkezdett kombinált antibiotikus kezelés, a centrális vénabiztosítás és gépi lélegeztetés ellenére a perifériás keringése romlott. 2019. március 1-jén a reggeli órákban az állapota tovább rosszabbodott, a súlyos perifériás keringési elégtelenség és a sokk tünetei fennmaradtak, szíveállás lépett fel, és az újraélesztés ellenére a gyermek 9 óra 25 perckor elhunyt.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

[3] A felperesek keresetükben a családban éléshez fűződő személyiségi joguk megsértésének megállapítását és az alperesnek az I-II. rendű felperesek javára személyenként 6.000.000 forint sérelemdíj, a III-IV. rendű felperesek javára személyenként 3.000.000 forint

sérelemdíj megfizetésére kötelezését kérték. Állították, hogy a hozzátartozójuk kezelése során az alperes orvosai nem az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény előírásainak megfelelő gondossággal jártak el, amikor nem tárták fel a gyermek tényleges egészségi állapotát, és nem alkalmazták a gyógyuláshoz szükséges kezeléseket. Az I-II. rendű felperesek perfelvételi szakban előterjesztett keresetváltoztatásukban annak megállapítását is kérték, hogy az alperes megsértette a testi épséghez és lelki egészséghez fűződő személyiségi jogukat, amire figyelemmel személyenként további 10.000.000 forint sérelemdíj megfizetésére kérték kötelezni az alperest. A per érdemi szakában, az igazságügyi orvosszakértői vélemény és az igazságügyi pszichológus szakértői vélemény ismeretében újabb, az elsőfokú bíróság által engedélyezett keresetváltoztatást terjesztettek elő, amelyben az I. rendű felperes 20.000.000 forint sérelemdíjat, a II. rendű felperes 30.000.000 forint sérelemdíjat követelt az alperestől.

[4] Az alperes kérte az érdemi tárgyalási szakban előterjesztett keresetváltoztatás iránti kérelem visszautasítását, hivatkozván arra, hogy az I-II. rendű felperesek új tényt nem jelöltek meg. Érdemi ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte.

Az első- és másodfokú ítélet

[5] Az elsőfokú bíróság ítéletével megállapította, hogy az alperes megsértette a felperesek teljes családban éléshez fűződő személyiségi jogát, valamint az I-II. rendű felperesek testi épséghez és egészséghez fűződő személyiségi jogát. Kötelezte az alperest, hogy fizessen meg az I. rendű felperesnek 12.000.000 forint, a II. rendű felperesnek 15.000.000 forint, a III. rendű felperesnek 3.000.000 forint és a IV. rendű felperesnek 3.000.000 forint sérelemdíjat. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

[6] Az alperes észrevételeire tekintettel kiegészített és aggálymentesnek minősített igazságügyi orvosszakértői véleményt az ítélezése alapjául maradéktalanul elfogadta, azt a perben rendelkezésre álló egyéb bizonyítékokkal összhangban állónak értékelte. Annak alapján megállapította, hogy a gyermek betegsége vírusos eredetű bárányhimlő volt, annak talaján szövődményként bakteriális fertőzés, tüdőgyulladás és hemofagocitózis alakult ki, és mindezek a gyermek többszervi elégtelenségéhez, perifériás keringésének összeomlásához vezettek, együttesen a közvetlen halálát okozták. Kiemelte, hogy a szakvélemény értelmében a gyermek kezelése egyértelműen nem felelt meg az orvosszakmai szabályoknak. A szakvéleményből idézte, hogy ha a gyermeknél elvégzik a gyakorlatnak megfelelő fizikális vizsgálatokat, lefolytatják a szakma szabályai szerint előírt diagnosztikai vizsgálatokat (laborvizsgálat, mellkasröntgen, hasi ultrahang), valamint megfelelően figyelik a gyermek általános állapotát, végül a gyermek megkapja a klinikán alkalmazott gyógyszereket, akkor csaknem kategorikusan kijelenthető, hogy a gyermek életben maradt volna, és ezért az alperes tevékenysége, valamint a gyermek halála között közvetlen oksági összefüggés állapítható meg.

[7] Mindezek miatt tényként állapította meg, hogy a gyermek halála az alperes diagnosztikai tévedésére és gyógykezelési mulasztására visszavezethető okból következett be. Rögzítette: a diagnosztikai tévedésben közrejátszott, hogy a kezelés során csak részben volt biztosított a megfelelő szakorvosi ellátás.

[8] Erre tekintettel megállapította a felperesek teljes családban éléshez fűződő személyiségi joga megsértését. Az I-II. rendű felperesek testi épséghez és egészséghez fűződő személyiségi jogának megállapítását az egyesített igazságügyi pszichológus és elmeorvos szakértői véleményt is értékelve azzal indokolta, hogy a szülők gyászreakciója a hozzátartozó elvesztésével együtt járó lelki fájdalmat jelentősen meghaladta, és gyermekük adott körülmények között történt elvesztésének fájó emléke egy életen át elkíséri őket. Ebből arra a

következtetésre jutott, hogy az I-II. rendű felperesek nem csak a hozzátartozójukat veszítették el, hanem a jogsértéssel a saját egészségük is sérült. Az alperes jogsértését és felróhatóságát kirívóan súlyosnak minősítette. A sérelemdíj mértékének meghatározásakor jelentőséget tulajdonított annak, hogy a II. rendű felperes a kórházban tartózkodása alatt közvetlenül átélte a gyermeke súlyosbodó állapotát, ami a gyermek elvesztése után szükségszerűen önvádba fordult át, és ezért lelki sérülései lényegesen súlyosabbak az I. rendű felpereséhez képest.

[9] Az alperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét fellebbezett – a keresetnek helyt adó – részében helybenhagyta.

[10] A polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 369. § (1) bekezdése szerinti eljárásjogi felülbírálati jogkörében eljárva megállapította, hogy az elsőfokú eljárás fellebbezésben megjelölt lényeges szabályainak az ügy érdemi eldöntésére kiható megsértése hiányában, illetve a megállapítható eljárási szabálysértés másodfokú eljárásban történt orvoslása miatt az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésének nem volt helye.

[11] Kifejtette, hogy a fellebbezésben előadottakkal szemben a Pp. 215. § (1) bekezdés a) pontja az elsőfokú eljárás során nem sérült, mert a keresetváltoztatás megengedhetőségének feltételei a második keresetváltoztatás engedélyezése során fennálltak. Álláspontja szerint a szakvélemény elkészülte után előterjesztett újabb keresetváltoztatásnak az említett jogszabályhely alapján helye volt, a felperesek ugyanis a keresetfelemlés indokaként nem csak – a perfelvételi szakban történt keresetváltoztatás okaként megjelölt – elhúzódo gyászreakcióra, hanem az alperes mulasztásainak súlyára is hivatkoztak. Rámutatott: a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 2:52. § (3) bekezdése értelmében a sérelemdíj mértékének megállapításakor a bíróság a jogsértés súlyára és a felróhatóság mértékére is figyelemmel van, ezért e körülmények, amelyeket a felperesek kizárólag a szakvéleményből ismerhettek meg, mindenképpen lehetőséget biztosítottak a keresetváltoztatásra. Mindezt azonban azért nem tartotta meghatározó jelentőségűnek, mert az elsőfokú bíróság által megítélt sérelemdíj összege az első keresetváltoztatással érintett összegeket nem haladta meg.

[12] Hivatkozása szerint az elsőfokú bíróság a pszichológus és elmeorvos szakértői bizonyítás lefolytatása során is az eljárási szabályoknak [Pp. 313. § (1)-(3) bekezdés] megfelelően járt el, és az alperes eljárási jogait a kifogásolt intézkedéseivel nem csorbította. Ennek kapcsán figyelemmel volt arra, hogy a szóban forgó szakvéleményt az alperes jogi képviselője részére két alkalommal kísérelték meg sikertelenül kézbesíteni, s így azt 2022. február 28-án kellett kézbesítettnek tekinteni; mivel pedig az elsőfokú bíróság a feleket az észrevételek 10 napon belüli előterjesztésére hívta fel, és a folytatólagos tárgyalást 2022. március 16-án tartotta meg, az alperes jogi képviselőjének még a tényleges átvétel időpontjához, 2022. március 3-ához képest is lehetősége volt az észrevételeit határidőben előterjeszteni.

[13] Egyetértett ugyanakkor az alperessel abban, hogy a kiegészítő igazságügyi orvosszakértői szakvélemény észrevételezésére megfelelő határidő nem állt rendelkezésére. Ezt mégsem tekintette hatályon kívül helyező oknak, mert az alperes az ezzel összefüggő nyilatkozatát, bizonyítási indítványát a fellebbezésében előterjesztette, emiatt azok a másodfokú eljárásban érdemben elbírálhatóak voltak, és lehetőség volt az eljárási szabálysértés orvoslására. Ebben a körben részletesen ismertette az alperesnek a fellebbezésben is megismételt észrevételeit és az azokhoz kapcsolódó szakértői megállapításokat. Ennek eredményeként arra az álláspontra helyezkedett, hogy az aggálymentesnek értékelt szakvélemény alapján nem volt indok a Pp. 369. § (3) bekezdés a)-b) pontjai szerint eltérő tényállás megállapítására, valamint a Pp. 369. § (3) bekezdés c)

pontja alapján eltérő következtetés levonására a felperesek személyiségi jogi sérelmei és az alperes azokért való felelősségének fennállása kérdésében.

[14] Kiemelte, hogy az elsőfokú bíróság által a sérelemdíj mértékének meghatározásakor figyelembe vett körülmények részben köztudomású tényként, részben a pszichológus szakértői vélemény alapján, részben az azokat közvetlenül észlelő családtagok tanúvallomásai alapján aggálytalanul megállapíthatóak voltak. Helytállónak tartotta, hogy az elsőfokú bíróság az alperes felróhatóságának magasabb fokát és a jogsértés jelentős súlyát is figyelembe vette.

[15] Mindezek alapján, a Pp. 369. § (3) bekezdés d) pontja szerinti felülbírálati jogkörében eljárva az elsőfokú bíróság által megállapított sérelemdíj összegének leszállítására irányuló fellebbezést is megalapozatlannak találta.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

[16] A jogerős ítélet ellen az alperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, amelyben annak hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását, eshetőlegesen a jogerős ítélet „megváltoztatását” és a kereset elutasítását kérte.

[17] Megsértett jogszabályhelyként a Pp. 2. § (1) bekezdését, 215. § (1) bekezdés a) pontját, 217. § (1) bekezdését, 263. § (1) bekezdését, 300. § (1) bekezdését, 313. § (1)-(3) bekezdéseit, 315. § (1) bekezdését és 316. § (1) bekezdését jelölte meg.

[18] Megismételte azt a hivatkozását, hogy a második keresetváltoztatás új tény megjelölése hiányában nem volt megengedhető. Előadta, hogy a keresetváltoztatás okaként feltüntetett tények közül a mulasztás súlya a 2021. február 2-án kézbesített igazságügyi orvosszakértői véleményből megismerhető volt, a felperesek ugyanakkor az ettől az időponttól számított, a Pp. 217. § (1) bekezdésében írt határidőn belül a keresetváltoztatás iránti kérelmüket nem terjesztették elő. A felperesek által megjelölt másik tény, az elhúzódo gyászreakció tekintetében pedig állította, hogy a felperesek arra már a korábbi kereset és az első keresetváltoztatás tényalapja körében utaltak. Emiatt kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság a második keresetváltoztatást engedélyezte.

[19] Sérelmesnek tartotta, hogy a további szükséges és általa indítványozott orvosszakértői bizonyítást mindkét fokú bíróság mellőzte, és az indokolt észrevételeit figyelmen kívül hagyta. Hangsúlyozta, hogy a tárgyalás berekesztését megelőzően a szakvélemény kiegészítése iránti bizonyítási indítványát fenntartotta, és bár a jogerős ítélet indokolása szerint a másodfokú bíróság az észrevételeket értékelte, a másodfokú eljárásban az igazságügyi orvosszakértő megnyilatkoztatása sem írásban, sem szóban nem történt meg. Ehhez kapcsolódóan újból ismertette a szakvéleményt érintő észrevételeit.

[20] A fellebbezésében foglaltakkal egyezően sérelmezte, hogy a határozathirdetésen nem tudott megjelenni, mert annak időpontjáról csak utólagosan, az elsőfokú bíróság ítéletének megküldésével egyidejűleg értesült.

[21] A felperesek felülvizsgálati ellenkérelmükben a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérték.

A Kúria döntése és jogi indokai

[22] A felülvizsgálati kérelem nem megalapozott.

[23] A Kúria a Pp. 423. § (1) bekezdése szerint a felülvizsgálati kérelem keretei között eljárva, a felülvizsgálati eljárás eredményeként azt állapította meg, hogy a jogerős ítélet az alperes által megjelölt és érdemben vizsgálható okokból nem jogszabálysértő.

[24] A Pp. 413. § (1) bekezdés b) pontja szerint a felülvizsgálati kérelemnek a beadványokra vonatkozó általános szabályok mellett tartalmaznia kell a jogszabálysértés pontos megnevezésével, a jogszabályhely megjelölésével azt az eljárási, illetve anyagi jogi jogszabálysértést, amely kihatott az ügy érdemi eldöntésére, valamint annak indokait, hogy a fél az új határozat hozatalát vagy a határozat hatályon kívül helyezését milyen okból kívánja. Az 1/2017. Polgári jogegységi határozat értelmében a Pp. alkalmazása körében is megfelelően irányadó 1/2016. (II. 5.) PK vélemény (a továbbiakban: PK vélemény) 3. pontja szerint a felülvizsgálati kérelem egymással szorosan összefüggő kötelező tartalmi kellékei a jogszabálysértés és a megsértett jogszabályhely megjelölése, annak kifejtése, hogy a fél a határozat megváltoztatását milyen okból kívánja. Ezen együttes törvényi feltételeknek a fél akkor tesz eleget, ha egyrészt a megsértett jogszabályhelyet konkrétan megjelöli, másrészt pedig a hivatkozott jogszabálysértést tartalmilag is körülírja, az arra vonatkozó jogi álláspontját kifejti, vagyis, ha a jogszabálysértésre való hivatkozása indokait is ismerteti. A PK vélemény 4. pontja tartalmazza, hogy ha a fél a felülvizsgálati kérelmében több, egymástól elkülönülő jogszabálysértésre hivatkozik, valamennyi hivatkozásának rendelkeznie kell az előző pontban meghatározott tartalmi követelményekkel.

[25] A felülvizsgálati kérelem két, egymással – az egyidejű teljesítésük kizártsága miatt – eshetőlegesen viszonyban álló kérelmet tartalmazott, de anélkül, hogy az alperes az elbírálás kért sorrendjét meghatározta volna. Érdemi elbírálásra azonban csak a jogerős ítéletnek az elsőfokú bíróság ítéletére is kiterjedő hatályon kívül helyezése, valamint az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítása iránti kérelem volt alkalmas, az alperes ugyanis jogszabálysértésként kizárólag az e kérelemhez kapcsolódó eljárási szabálysértéseket jelölt meg. Közülük pedig a tényállás szabad megállapításának elvét rögzítő Pp. 263. § (1) bekezdésének és a szakértő alkalmazásának feltételeit meghatározó Pp. 300. § (1) bekezdésének megsértését anélkül állította, hogy az ezzel összefüggő jogi álláspontját kifejtette volna. A fellebbezésében foglaltakkal egyezően sérelmezte továbbá a határozathirdetés hatánapjáról az elsőfokú bíróság részéről történt értesítésének elmaradását, megsértett jogszabályhelyként ugyanakkor az e körben a jogerős ítélet indokolásában is felhívott Pp. 350. § (4) bekezdését nem tüntette fel. Ezek a felülvizsgálati támadások ezért érdemben nem voltak vizsgálhatóak.

[26] Az alperes a felülvizsgálati kérelmében is vitatta a második, az érdemi tárgyalási szakban előterjesztett keresetváltoztatás megengedhetőségét. Ezzel kapcsolatban a következőkből kellett kiindulni. A keresetváltoztatás engedélyezésénél a bíróságnak elsődlegesen azt kell vizsgálnia, hogy a fél a keresetváltoztatás engedélyezése iránti kérelmét a Pp. 217. § (1) bekezdésében meghatározott határidőben terjesztette-e elő, a kérelem tartalmazza-e a Pp. 217. § (2) bekezdésében meghatározott tartalmi elemeket, a fél csatolta-e a Pp. 217. § (3) bekezdésében megjelölt bizonyítékokat, továbbá a megváltoztatott kereset vonatkozásában fennáll-e a keresetlevél-visszautasítási okok bármelyike. Ha a keresetváltoztatás engedélyezése iránti kérelem e követelményeknek nem felel meg, a bíróság azt a Pp. 218. § (1) bekezdése szerint visszautasítja. A tartalmi vizsgálat körében a megengedhetőség Pp. 215. § (1) bekezdésében írt feltételei fennállásának kérdésében kell állást foglalni, és ennek eredményétől függően, a Pp. 219. § (1) bekezdése alapján a keresetváltoztatás engedélyezésének vagy a keresetváltoztatás iránti kérelem elutasításának van helye.

[27] Az alperes az elsőfokú eljárásban arra hivatkozással kérte a fentiekben említett keresetváltoztatás iránti kérelem visszautasítását, hogy a keresetváltoztatás a Pp. 215. § (1)

bekezdés a) pontja alapján, az állított tények újszerűségének hiányában nem volt megengedhető. Mindez azonban az előzőekben kifejtettek szerint nem a kérelem visszautasítására, hanem annak – az alperes által is megjelölt – Pp. 219. § (1) bekezdése alapján történő elutasítására adhatott volna okot. Az alperes a fellebbezésében a korábbiakkal egyezően indokolta a szóban forgó eljárási szabálysértéssel kapcsolatos hivatkozását. Ezzel szemben a felülvizsgálati kérelmében már azt is állította, hogy a keresetváltoztatás engedélyezése iránti kérelem elkésett, a felperesek ugyanis azt a Pp. 217. § (1) bekezdésében meghatározott határidőn túl terjesztették elő. A felülvizsgálati eljárásban ugyanakkor olyan új tényre, körülményre, amely nem volt a megelőző eljárás tárgya, nem lehet hivatkozni [Kúria Pfv.V.20.797/2016/11. (BH 2017.232.II.)]. Kizárt az ilyen tényállításra alapított új jogi érvelés előadása is (Kúria Gfv.V.30.170/2022/5.). Ennélfogva a Pp. 217. § (1) bekezdésének sérelmére alapított felülvizsgálati támadás érdemi vizsgálatának sem lehetett helye.

[28] Az az új tényállítás, amelynek a keresetváltoztatással való közvetlen okozati összefüggésére mint a keresetváltoztatás megengedhetőségének a Pp. 215. § (1) bekezdés a) pontjában írt feltételének fennállására a felperesek hivatkoztak, egyrészt az elhúzódo gyászreakció, másrészt az alperes mulasztásainak súlyossága volt. Közülük – ahogyan a jogerős ítélet indokolása is tartalmazza – az utóbbi felelt meg az új tényállítás Pp. 214. § (3) bekezdés a) pontjában meghatározott fogalmának, és tette megengedhetővé az érdemi tárgyalási szakban történt újabb keresetváltoztatást. Míg ugyanis a felperesek az elhúzódo gyászreakciót már a perfelvételi szakban előterjesztett keresetváltoztatásnak is az egyik okaként jelölték meg, addig az alperes mulasztásainak súlyosságáról a perben kirendelt igazságügyi orvosszakértő szakvéleményéből szereztek tudomást. E tény relevanciáját pedig a másodfokú bíróság helyesen határozta meg a Ptk. 2:52. § (3) bekezdésére utalással, mivel ez a jogszabályhely a sérelemdíj mértéke megállapításánál figyelembe veendő, példálózó jelleggel felsorolt szempontok között a jogsértés súlyát és a felróhatóság mértékét is nevesíti. Mindazonáltal helyesen állapította meg azt is, hogy a perfelvételi szakban megváltoztatott kereseti kérelmen sem túlterjeszkedő ítéleti marasztalás miatt a fentieknek meghatározó jelentősége nem volt, vagyis ez a körülmény az alperes által megjelölt eljárási szabálysértést eleve kizárta. Ennélfogva a jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben a keresetváltoztatással összefüggésben megjelölt, a rendelkezési elvet rögzítő Pp. 2. § (1) bekezdését sem sértette.

[29] A másodfokú bíróság a fellebbezéssel egyezően eljárási szabálysértésnek minősítette, hogy az alperesnek a kiegészítő igazságügyi orvosszakértői szakvélemény észrevételezésére megfelelő határidő nem állt rendelkezésére. Ezt az eljárási szabálysértést azonban orvosolhatónak tartotta, és a szakvéleményt a fellebbezésben ismertetett észrevételek ismeretében is aggálymentesnek találta, ezért az alperes által felajánlott további szakértői bizonyítást mellőzte. Az alperes a felülvizsgálati kérelmében a másodfokú bíróságnak ezt az eljárását sérelmezte. Általa sem vitatottan azonban olyan eljárási hibáról volt szó, amely a másodfokú eljárásban – a Pp. 381. §-ára figyelemmel – nem volt orvosolhatatlan. A másodfokú bíróságnak ugyanis lehetősége volt arra, hogy az alperes újabb észrevételeinek figyelembevételével elvégezze a szakvélemény értékelését, és ennek keretében vizsgálja a Pp. 316. § (1) bekezdésében felsorolt aggályossági okok fennállását. Minderről a jogerős ítéletének indokolásában részletesen számot adott, és helyesen állapította meg, hogy az észrevételek lényegében megegyeztek a szakértőhöz intézett kérdésekkel. Ehhez képest helytállóan jutott arra a következtetésre, hogy a szakvélemény kiegészítése után megválaszolatlanul hagyott szakkérdés nem volt, és nem állt fenn olyan aggályossági ok, amely a szakvéleményt a bizonyításra való alkalmasságától megfoszthatta volna. Éppen ezért a felülvizsgálati hivatkozással szemben sem a szakvélemény további kiegészítésének [Pp.

313. § (3) bekezdés], sem új szakértő kirendelésének [Pp. 315. § (1) bekezdés] nem lehetett helye.

[30] A Kúria a kifejtettekre figyelemmel, a Pp. 424. § (1) bekezdése alapján a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta.

[31] A Kúria a Pp. 83. § (1) bekezdése szerint, a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2. § (1) bekezdés a) pontjára tekintettel kötelezte a felülvizsgálati eljárásban pervesztes alperest a felperesek által felszámított – az ügyvédi megbízási szerződésben kikötött ügyvédi munkadíjból álló – felülvizsgálati eljárási költség megfizetésére.

[32] Az alperes teljes személyes illetékmentessége [az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 5. § (1) bekezdés c) pontja] miatt meg nem fizetett, az Itv. 39. § (1) bekezdése és 50. § (1) bekezdése alapján meghatározott mértékű felülvizsgálati eljárási illetéket a Pp. 102. § (6) bekezdése értelmében az állam viseli.

[33] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 405. § (1) bekezdése folytán alkalmazott Pp. 376. § (1) bekezdése szerint tárgyaláson kívül bírálta el.

[34] Az ítélet elleni felülvizsgálatot a Pp. 407. § (1) bekezdés d) pontja zárja ki.

A döntés elvi tartalma

[35] A keresetváltoztatás engedélyezésénél a bíróságnak elsődlegesen azt kell vizsgálnia, hogy a fél a keresetváltoztatás engedélyezése iránti kérelmét a Pp. 217. § (1) bekezdésében meghatározott határidőben terjesztette-e elő, a kérelem tartalmazza-e a Pp. 217. § (2) bekezdésében meghatározott tartalmi elemeket, a fél csatolta-e a Pp. 217. § (3) bekezdésében megjelölt bizonyítékokat, továbbá a megváltoztatott kereset vonatkozásában fennáll-e a keresetlevél-visszautasítási okok bármelyike. Ha a keresetváltoztatás engedélyezése iránti kérelem e követelményeknek nem felel meg, a bíróság azt a Pp. 218. § (1) bekezdése szerint visszautasítja. A tartalmi vizsgálat körében a megengedhetőség Pp. 215. § (1) bekezdésében írt feltételei fennállásának kérdésében kell állást foglalni, és ennek eredményétől függően, a Pp. 219. § (1) bekezdése alapján a keresetváltoztatás engedélyezésének vagy a keresetváltoztatás iránti kérelem elutasításának van helye.

Budapest, 2023. szeptember 26.

Salamonné dr. Piltz Judit s.k. a tanács elnöke, Dr. Zumbók Péter s.k. előadó bíró, Dr. Bajnok István s.k. bíró, Dr. Farkas Attila s.k. bíró, Dr. Gáspár Mónika s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

bíróági ügyintéző